

Bērzaines Seenu ritmi

1989. gada oktobris

JĀNIS BERGS
šogad druvā bija
varenākais vīrs.
Bet šomēnes viņš
atkal bija galvenā
persona — šo
reiz kā motokrosa
rīkotājs.

JURA ŠALTA foto

GRAUDU BUNKUROS IESKATOTIES

Vispirms ieskatīsimies tabuliņā, kur skaitļu valoda jums pateiks samērā daudz:

Kombainieris	Plāns (t)	Iekults (t)	Nokults (ha)
J. Bergs	450	486	152
J. Līcis	450	334	106
G. Šamšels	450	400	126
I. Krastiņš	350	375	116
M. Priedītis	350	281	87
I. Lietiņš	350	297	92
Saimniecība	2174		

Šī gada labvēlīgajos laika apstākjos labības novāksānu sākām jau 22. jūlijā. Jauno maižu novākt šogad devās seši kombaini, kurus vadīja jau pieredzējušie kombainieri Jānis Bergs, Jānis Līcis un Gurdars Šamšels, kā arī trīs jaunie rāzas vācēji — Ilmārs Krastiņš, Modris Priedītis un Imants Lietiņš. Graudus uz kalti veda Ivars Švēde, Ziedonis Mickēvičs un ilggadējais šoferis Pēteris Ognēvs.

AIGARS ĶEZBERS,
sēklkopības agronom

Jāteic, ka jaunie kombainieri sevi pieteica kā spējīgi konkurenti mūsu kombainēšanas meistariem. Viņiem gan vēl krietni jāuzlabo kombainēšanas kvalitāte, un tad jau tā lieta ies. Ar labu vārdu gribas pieminēt arī visus trīs šoferus, kas veda graudus.

Sogad «Bērzaines» laukos ir novākti 32 centno katra hektāra. Tas ir vairāk par plānoto un tādēļ it kā varam būt apmierināti. Bet vienlaikus ir skaidrs, ka noteikti varejām iegūt daudz vairāk. Te istenojas tas, ko es kādā no avīzes numuriem jau izteicu: labu ražu nevarēja gaidīt, jo nesagatavotā zemes dēļ ievilkās sēja. Tas mums augkopībā joprojām paliek vissāpīgākais punkts.

Sobrāi graudi plānotajā daudzumā jau nogādāti valstij. Vairāk kā citugad izdevies atbērt sēklai un arī pašu klētis, cik nu mums to ir, izdevies piebērt.

Līdzko klēts durvis ir aizvērtas, jāsāk domāt par jauno ražu. Ziemājus šogad iestējām 290 ha platībā. No tiem 70 ha aizņem kveši 'Mironovskaja 808' un 'Donskaja polukarlikovaja'. Rudzu šķirne ir 'Voshod-1'. Kā jau tas pierasts, seju atkal veica Kārlis Maslovskis. Atšķirībā no ciemieni rudenī, Kārlis šoreiz apsējas viens pats. Graudus sēmajnai atkal piegādāja Česlav斯 Gmizo, kurš arī šo darbu jau labi apguvis. Gaidīsim jauno ražu!

Saucu palīgā...

Laikam ne tikai Latvijas televīzijā, bet arī «Bērzaines dienu ritmos» vajadzēs ieviest šādu rakstu sēriju, jo dienas darbu kārtībā atsevišķas problēmas nerisinās.

Bērzainieši labi pazist bijušo teļkopēju Zelmu Stūri un atceras tos raženos gados, ko viņa atdevusi kolhoza darbam. Kamēr Zelma vēl jaudīja, viņa pūlējās spēkus nežēlodama, saņēma dažādus apbalvojumus un pateicības. Tagad kāt ir pensijas gadi, arī spēka palicis jau krietni mazāk. Grūtos brīžos gribētos sagaidīt palīdzību no kolhoza, bet... nekā tamliņa. Z. Stūrites personīgajai kūtiņai sagāzās jumts, tagad vispār vairs nav kur likt sienu. Drīz sabruks arī kūts griesti un Zelmas lopiņi kļūs par bezpajumtniekiem. Pensionāre jau vairākkārt griezusies pēc palīdzības kolhoza valdē, runājusi ar būvdarbu vadītājiem, bet runas labumu nav devušas. Siens sapūst zem kļajas debess.

Jau gandrīz gadu daudzbērnu ģimenei Miervaldim Cirulim un Valentīnai Būrijai tiek solīts, ka viņu mājai izgatavos jaunus logu rāmju. Bet, kolīdz kāds griežas pie būvdarbu vadītāja A. Paegles, ir tikai viena atbildē: «Būs, būs, nav tikai laika un materiālu!» Viena istaba V. Būrijas septiņu bērnu ģimenei jau kļuvusi neapdzīvojama, cauri papušušajai palodzei tek ūdens un puš vējš.

Gribas ticēt, ka Jānis Okdalders un Atis Paegle tomēr kļūs iejutīgāki arī citu cilvēku problemām un nelaimēm. Cik ilgi vēl mūsu kolhozniekiem būs pazemīgi jālūdzas būvbrigādes cienītēju zēlastība? Kādēļ staiguļu nolaistie dzīvokļi jāremontē divreiz gadā, bet saimniecībai labākos gados atdevušajiem bērzainiešiem (kā sim ģimenēm) nez kas jāgaida?

Bēdu ēnā

Mūsu septembra biļetēnā jūs droši vien lasījāt rakstiņu «Paviršībā un reibumā». Tajā izskanēja nopletns bridinājums gan alkohola cienītājiem, gan viņu atbalstītājiem. Pagāja tikai pāris nedēļas no biļetēna iznākšanas brīža un bērzainiešus strauca stīndzinoša nelaimē: gāja bojā cilvēks.

Kuram gan nav zināms, ka Bērzainē izveidojušies vairāki alkoholiķu atbalstītāji centri, kur par 15 un vairāk rubļiem var nopirkst pudeli šķabja vai kandīzas. Viens no šādiem punktiem eksistē arī Millijas Krastiņas dzīvoklis. Millijas «brūzis» daudziem ir iecienīta «uztankošanās» vieta, un sev par nelaimi, to zināja arī nobarojamo jaurlopu kopējs Aleksandrs Kuvaņnikovs. Ieradies pie M. Krastiņas ar krietnu naudas zūksni, lopkopējs varēja izdzerties, cik tik lien. Aleksandrs apreibinājis, iekrīta pa durvīm pagrabā, smagi sasītās un pēc pāris dienām Valmieras slimnīcā nomira. Mēs visi jūtam līdz neļaika dzivesbiedrei un izsakām viņai līdzjūtību. Bet kurš un ko konkrēti pēc nelaimēs ir izdarījis šo zūpības miteku putināšanā? Materiāli par dzeršanas perēķiem ir iesniegti milicijas pilnvarotajam mūsu iecirknijam — vecākajam leitnantam Aivaram Ozolam. Pagaidām viņš vēl nogaida, bet ceram, ka tas būs pagaidu miers pirms uzņēmīgas darbošanās.

Sapulce pieņēma lēmumu, ka šogad skolā būs tāda pati kārtība kā pērn: mazie skolosies piecas dienas nedēļā. Loti emocionāli par pieklājību un jūtu kultūru runāja direktori vietniece Valentina Rudzīte. Vecāki klausījās arī skolotājas Maijas Ozoliņas stāstījumu par skolēnu apdrošināšanas problēmām,

Andris, lopkopju dēls

Augusta 17. datumā mūsu ciems kļuvis bagātāks ar vēl vienu puiši, tad piedzīma Andris Mednis. Jācer, ka viņā būs iedzīmts lopkopju neatlaidīgā darba tikums, jo māmiņa Sarmīte Lazdāne ir slauceja, bet tētis Vilis Mednis strādā par lopu kopēju. Lai aug stiprs laucinieks!

Apcirkņos gulst raža

Beigusies augkopības galveno kultūru novākšana. Graudaugu ražiba šogad bija 32 centneri no hektāra, bet kartupelājs dāvāja 150 centneri no ha.

Tautas skaitīšanas dati

Visi atceramies, ka šajā gadā arī mūsu ciemā notika tautas skaitīšana. Beidzot skaitītāji nonākuši pie skaidrības, cik un kādi mēs išti esam.

Izrādās, ka «Bērzainē» dzīvo 88 procenti latviešu, 7 procenti krievu un 5 procenti ir ukraiņi, baltkrievi un poļi.

Valmieras rajonā tautskaites laikā dzīvoja 80 procenti latviešu. Visvairāk pamatnācijas — 90 procenti — ir Naukšēnu ciemā, vismazāk — 53 procenti — Vecatē. Valmieras pilsētā ir 76 procenti latviešu, Zilākalnā tikai 24 procenti.

Ista pamatnācijas pilsēta ir Rūjiena, kur tikai 5 procenti mītnieku nav latvieši.

Vispār Bērzainē iedzīvotāju skaits svārstās ap 630.

Kartupeļu pirmrindnieki

Septembrī ir skolēnu rudens talku mēnesis. Atkal lūdzām savus bērnus no Jaunburtnieku skolas, lai nāk lielajiem palīgā kartupeļus rakt. Trīs nedēļas tirumos locījās piektā līdz devīto klasu audzēknī. Ar sevišķu darbu sparu izcēlās divi Valmieras bērni (redz, ka vienmēr pilsētnieki nebūt nav tie sliktākie): 8. klases meitene Ina Avotiņa no plēniņa, vairāk nekā 100 rubļu un tuvu simtgikam bija arī viņas brālis sestklasnieks Ivo Avotiņš.

Cakli kartupeļus lasīja 5. klases skolēni Solveiga Tisa un Artūrs Bernis. Bet Tālis Lācis un Einārs Burcevs talkas dienās nopelnīja vairāk par 50 rubļiem. Abi puikas tāpat mācās 5. klasē. Vecāki atkal

var salīdzināt šīs izpeļnas un to, cik pārnesis jūsējais: tas parādis talcinieka attieksim.

No sestklasniekiem vēl gribu uzteikt Jāni Bergu, Māri Kežiku un Daci Ragaini, no septītklasniekiem — Elinu Doki. Vecākās klasēs caklo bērnu skaita sarūk. Astotās klasēs kolektīvā ar raitu darbu izcēlās Gita Meldere, Baiba Krastiņa un Dainis Plavnieks, bet devītklasnieku konkurenčē caklākais bija Sergejs Legdans.

Skaidrības un bērzainiešu negoda labad gan jāpasaka, ka visvairāk kastu pielasīja tieši Valmierā dzīvojošie Jaunburtnieku audzēknī. Ar to gan negribu teikt, ka visi pilsētnieki būtu vienādi: otrs viņu

AVARS KANGARS,
iecirkņa agronom

BŪS SVĒTDIENAS SKOLA

Par bērnu atšķirīgo attieksmi pret sabiedriski lietderīgo darbu. Skolotāja izteica domu, ka mācīties un strādāt negribīšie itin bieži ir pirmie pie labumu sadales un ne vienmēr godīgā kārtā; dažreiz nešķērni atnem citiem bērniem līdzdotās sviestmazītes.

Uz sapulci bija atbraukusi arī rajona nepilngadīgo lietu inspekcijas pārstāvji. Viņa stāstīja par problēmām, kas rodas, audzinot tā saucamos «grūti audzināmos». Skaidrs, ka mums visiem savā mājās jāmāca tā, lai viņi nekād nekoklūtu nepilngadīgo lietu inspekcijas redzes lokā. Tas izdarāms, ja ievērojam ne vien savas intereses, bet arī skolas izvirzītās prasības.

Skolotāja Ilga Ozola stāstīja par skolēnu apdrošināšanu. Visiem vecākiem tika ieteikts samaksāt 2 rubļus par katra bērna apdrošināšanu. Par to tiks izsniegtais īpašas apdrošināšanas veidlapas, kas jāsaņgāb līdz nākošā gada novembra beigām.

Turpmāk Bērzainē bērni varēs izvēlēties, kādu svešvalodu mācīties: angļu vai vācu. Domājams, ka visas organizatoriskās grūtības izdosies atrisināt.

Izskanēja arī priekšlikums par svētdienas skolas organizēšanu Bērzainē. Domāts sarunāt Burtnieku draudzes mācītāju, bet telpas atvēlēs Jaunburtnieku skolu. Mūsu bērniem jau tā trūkst jūtu kultūras, tāpēc iesakām vecākiem apsvērt šo priekšlikumu. Arī vecuma iero-bežojums svētdienas skolā nav noteikts. Jo agrāk mūsu bērni apgūs visu labu, jo pilnvērtīgākā bus mūsu dzīve.

Laimes takā

Septembris un oktobris, kā jau laukos parasts, līdz ar rudens rāzu mūsu ciemā ienesa arī kāzu priekus. Vispirms savu ģimeni nodibināja Dace Nevarovska un Egils Krollis, viņiem sekoja Sarmite Lazdāne un Vilis Mednis. Daudz laimes!

RAIBIE RAIBUMI

Būvstrādnieks Jānis Frolovs atkal pabijis atskurbuvē. Tā vien šķiet, ka Jānis būs solijes Hubertam Streičam, ka «Bērzaine» bez žūpām nepaliks.

Nadežda Tihomirova, slaucēja Jaunzēmeju fermā, nolēma bez atļaujas aizņemties no kolhoza kombikormu. Valde nezināja, vai maz slaucēja domā aizgūto nest atpakaļ, un sodija viņu par sīko zādzību ar 50 rubļu likmi. Varbūt arī pārējām slaucējām, kas aizņemas, tā vairāk nedarīt?

Laukstrādnieks Jānis Priedītis huligāniski izturējās ģimenē. Rajona Tautas tiesnesis ieviejoja bērzainieti uz 13 diennakšu ilgām pārdomām aiz restēm. Jādomā, ka tagad laukstrādnieks būs izdarījis secinājumus un uztvēdīs labi.

Daudz stiprāk sodits traktorists Zigurds Fišers. Viņa huligānisma rezultātā (stipra piekaušana) celtnieks no Aizkarpatiem dabūja pat ārstēties slimīcā. Kauslis «nobalansēja» uz cietuma sliekšņa robežas un trīs gadus izciets nosacīti savā darba vietā. Jebkuram, kas sēdisies ar Zigurdu cilā glāzīti, ir jāatceras, ka nosacītais sods atīri vien var pārvērties reālā.

Rolandam Garselim jāsamaksā 1116 rubļi jauno ģimeni aizdevuma un jāatbrīvo kolhoza dzivoklis, jo viņš vairs nevēlas būt ar mums «Bērzainē».

Kolhoza lauku brigādē tika uzņemti nepilngadīgie Mihails Kirilovičs, Solvita Ogņeva, Ivars Šveicars un Aiga Priedite, bet Jānis Kukians kļuvis par atslēdznieku darbnīcās.

Jānis Gulbis pieņemts par traktoristu. Alma Heidemane strādās par slaucēju, bet Ivars Heidemanis — par traktoristu. Heidemani arī ir daudz bērnu ģimene, viņiem ir trīs atvases.

Centra govju fermā par līgumstrādniekiem ar pārbaudes laiku uz 6 mēnešiem pieņemta Edite Laane un viņas faktiskais vīrs Varis Skudra. Arī viņi ir daudz bērnu saime — audzina piecus bērnus.

Lauku brigādē par līgumstrādniekiem pieņemti Laila Lisinska un Edvīns Burcevs. Ludzēnos par lopkopēju uz līguma pamata pieņemts Andris Ozols-Ozoliņš. Arī viņus pārbaudīs pusgudur ilgi.

Pēc pašas vēlēšanās no darba un kolhoza atbrīvota mūsu nesenā pirmrindniece Jevgenija Gutrova.

Tūdāl pēc algas četras dienas bez gana palika Centra fermas brūnaļas: Gunārs Āboliņš «atpūtās». Par to viņam no valdes rājiens un no brūnaļam — neizpratne.

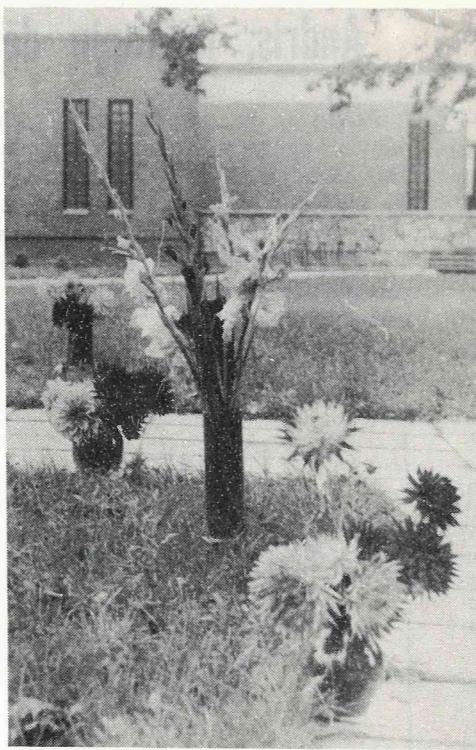
Stingrais rājiens pēc reibula priekiem kēris Mariju Deņečko. Priekos Marija kļuva pavirša, lopīni netika ganīti un viss iespējamais piens netika iegūts. Par to viņai jāsamaksā 36 rubļi.

Alkoholā laimi meklēja arī Aija Berga, slaucēja Baļu fermā. Divas dienas Aija «cienājās» un nekopa govis. Viņai par to rājiens un 18 rubļu sods par saskābušo pienu.

Jaunzēmeju fermas slaucēja Skaidrite Janele saņēmusi rājienu par darba kavēšanu bez attaisnojoša iemesla.

Traktorists Austris Sniedze bija patvarīgi izmantojis kolhoza traktoru un par to viņam jāšķiras no 75 rubļiem. A. Sniedze rupji izturas pret iecirkņa piekšnieka rīkojumiem, bieži vispār aizmirst doties uz darbu.

Traktorists Ludvigs Gmizo sodits ar 75 rubļu naudas sodu, jo svinēja algas dienu un nepļāva lopiem zaļbarību. Aprēķināts, ka Ludviga prieku rezultātā zudis apmēram 300 kg piena.

80.

Septembrī kolhozā nosvinēja unikālu jubileju: mūsu vecākajam kolhozniekam PETERIM LIEPINĀM — 80 gadu. Lai Tev veselība un daudz baltu dienīnu, Liepiņevi!

Ритмы трудовых будней колхоза «Берзайне» Валмиерского района. На латышском языке.

ZIEDI MŪSU PRIEKAM

REGINAS SALTES foto

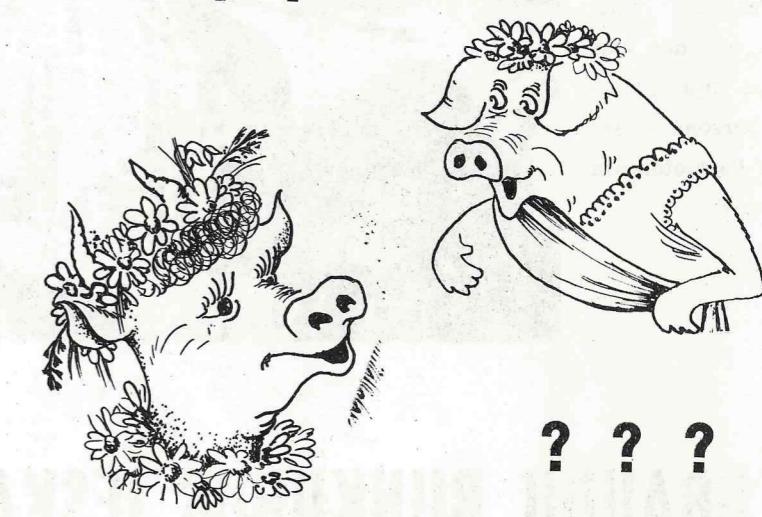
Ujis nav iznīdētas

Pavasarī sarunā ar daudz bērnu māmiņām ieskanējās bažas, ka atsevišķas bērzainiešu ģimenēs nekādi nevar tikt galā ar utīm. Cerejām, ka izlasiņu pārmetumus, kūtrie večāki sapratis, ka tie attiecas tieši uz viņiem, kaut uzvārdā neviens netika saukt. Diemžēl jau pirmā sanitārā pārbaude skolā pierādīja, ka daudzi bērzainieši savas mājas dzīvo kā migā un nevar pat tik daudz kā pārbaudīt bērnu galvinās pirms došanās uz skolu.

Kaut arī mazajiem to lasīt būs nepatikam, šoreiz runāsim konkrēti, jo neviens citam nav patikami šis utis no skolas pārnest. Tātad — nepietiekoši tīri un uzmanīgi, savus mazuļus uz skolu izvadot, ir Anita un Edvīns Laki, Alda Ķikule un Gundega Auniņa.

Dažs varbūt iebildis, ka šīm daudz bērnu ģimenēm visus mazos uzmanīt nav nēmaz tik viegli: vienam uts iermetas un drīz jau citi arī dabūjuši. Bet ko lai saka tīrigās māmiņas, kurām atsevišķu ģimenē dēļ jāliek saviem bērniem katru dienu apstāties pie sliekšņa, lai neienes kukaņus mājā? Vienalga, vai ģimenē ir viens, divi vai pieci bērni, neviens nedrikst uz skolu iet nopunkojies, utains un netirs. Vai tiešām grībat, lai skolotāji profilakses dēļ būtu spiesti jūsu bērniem vilkt galvā plastmasas maisiņus? Lai neviens netirelim neienāktu prātā arī šo sarunu laist gar augsim, mēs lūdzam feldšeri Rutu Puoriņu nākamo pārbaudi izdarīt ar pierakstu bločīnu rokā un uzstāties «Bērzaines dienu ritmos». Ja būs jāpēl, pelsim, ja jāslavē — slavēsim!

? ? ?

Gofs brīnās, cūka nesaprot

Ne tikai ragainā un ausainā vien ir neizpratnē. Domājams, ka līdzīgas jūtas, paverot šo avizīti, pārņems katru mūsu lasītāju un jo ipāši lopkopju. Ierastās tabulas ar viņu darba rezultātiem nav. Kur tās ir, vai gan H. Diura būtu apslimusi?

Ciltslītu zootehnīķe var katram paskaidrot vienīgi to, ka viņa esot visvairāk noslogotais speciālists kolhozā un viņai vairs neesot laika rodarboties ar pārskatu sastādīšanu. Ja vajagot pārskatus, tad «Bērzainē» jāpieņemot vēl viens zootehnīķis.

Ko tagad darīt? Uzskatām, ka rakstīšanas ziņā pašlaik no agromā Aivara Kangara tiek «izspiesta» visa iespējamā rezerve, jo viņš, tāpat kā veterinārie ārsti, in-

zenieri un citi speciālisti, nebūt nav mazāk noslogots. Agronomi sezonā dzīvo uz lauka tik ilgi, cik ilgi strādā mehanizatori. Ari no atskaitēm citus speciālistus neviens neatbrīvo.

«Bērzaines dienu ritmu» veidotāju viedoklis ir tāds, ka lopkopēju darba rezultātu tabulām ir jābūt. Pirmkārt, tā ir mūsu saimniecības pamatnozare. Otrkārt, lopkopji liekākoties strādā viens no otru saimērā tālu, sastopas reti. Tādēļ saīdzinājuma tabula viņiem ir interesanta. Tā ir saistoša arī citiem, jo uzeiz var redzēt, kurš strādā no sirds, kurš — vairāk ar muti. Ja tabulas nespēj sastādīt H. Diura, tad tas jādara kādam citam. Karam? Lai to nosaka valde kopā ar zootehniskā dienesta vadību.